

VÝZVA K PŘEDLOŽENÍ FAKTICKÝCH PODKLADŮ PRO VODÍKOVOU STRATEGII (bez posouzení dopadů)

Tímto dokumentem mají být veřejnost a zúčastněné strany informovány o činnosti Komise, aby se k ní mohly vyjádřit a efektivně se podílet na konzultacích.

Uvítáme jejich názory na to, jak na problém nahlíží Komise, jejich připomínky k možným řešením, jakož i veškeré relevantní informace, kterými případně disponují.

NÁZEV INICIATIVY	Obnovená vodíková strategie pro konkurenceschopnější a odolnější Evropu
PŘÍSLUŠNÉ GŘ – ODPOVĚDNÉ ODDĚLENÍ	ENER C2 a C1
PRAVDĚPODOBNÝ DRUH INICIATIVY	Sdělení Komise
PŘEDBĚŽNÝ HARMONOGRAM	4. čtvrtletí roku 2026
DALŠÍ INFORMACE	https://energy.ec.europa.eu/topics/eus-energy-system/hydrogen_cs

Tento dokument slouží pouze k informačním účelům. Nepředjímá konečné rozhodnutí Komise o tom, zda tato iniciativa bude pokračovat, ani o jejím konečném obsahu. Všechny prvky iniciativy popsané v tomto dokumentu, včetně harmonogramu, se mohou změnit.

A. Politické souvislosti, vymezení problému a kontrola subsidiarity

Politické souvislosti

Komise zveřejnila svou první [vodíkovou strategii EU v roce 2020 \(COM\(2020\) 301 final\)](#). Nastínila v ní vizi, jak čistý vodík využít k zajištění životaschopného řešení dekarbonizace konkrétních odvětví a zajistit, aby hrál klíčovou úlohu v integrovaném energetickém systému a doplňoval elektrifikaci a účinnější a oběhové využívání zdrojů.

[Dohoda o čistém průmyslu \(COM\(2025\) 85 final\)](#) uznává, že vodík z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkový vodík hrají ústřední úlohu v odvětvích, která lze jen obtížně dekarbonizovat a v nichž přímá elektrifikace nepředstavuje schůdné řešení. Ve scénářích politiky dekarbonizace stanovených v [posouzení dopadů připojeném k návrhu klimatického cíle pro rok 2040 \(SWD\(2024\) 64 final\)](#) je vodík uveden jako jeden z klíčových energetických vektorů a průmyslových surovin, jež mají nahradit vstup založený na fosilních palivech.

Komise připravuje balíček opatření týkající se Energetické unie pro nadcházející desetiletí s cílem zajistit, aby byl tento energetický rámec v souladu s politicky dohodnutým cílem snížit do roku 2040 emise skleníkových plynů o 90 %. Očekává se, že v tomto ohledu sehráje vodík klíčovou úlohu. To je obzvláště důležité v souvislosti se současnými geopolitickými výzvami. V závěrech Evropské rady z března 2026 byla zdůrazněna potřeba urychlit zavádění a integraci obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů energie, aby se snížila závislost na nestabilních trzích s fosilními palivy a posílila bezpečnost dodávek. Tato iniciativa vychází z [Kompasu konkurenceschopnosti](#), [Dohody o čistém průmyslu](#), [Akčního plánu pro cenově dostupnou energii](#) a [Akčního plánu EU pro evropské elektrizační soustavy](#) a balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy a je úzce navázána na [právní rámec pro klima do roku 2040](#), [Akt o akcelérátoru průmyslu](#) a [rámec právních předpisů v oblasti obnovitelné energie pro další desetiletí](#).

[Směrnice o obnovitelných zdrojích energie](#) pak Komisi konkrétně pověřuje, aby vypracovala strategii EU pro domácí a dovážený vodík s cílem podpořit evropský trh s vodíkem a domácí výrobu vodíku v EU, zajistit podporu provádění cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zároveň zajistit bezpečnost dodávek energie a strategickou autonomii EU v oblasti energetiky, jakož i rovné podmínky na celosvětovém trhu s vodíkem. Tato iniciativa rovněž reaguje na doporučení [Evropského účetního dvora](#), aby Komise svou vodíkovou strategii aktualizovala. Tím budou k dispozici doplňková dekarbonizační řešení pro ty průmyslové procesy, kde není přímá elektrifikace proveditelná nebo je nákladově neefektivní.

Problém, který má iniciativa řešit

V současné době se v EU spotřebovává 7 až 8 milionů tun vodíku ročně, zejména v rafinériích a při výrobě amoniaku, tedy v provozech, které jsou i nadále z velké části založeny na využití fosilních paliv. Při nahrazování vstupů založených na fosilních palivech ve specifických průmyslových procesech, které je obtížné dekarbonizovat prostřednictvím přímé elektrifikace, včetně rafinace, výroby oceli a chemické výroby (např. výroby amoniaku využitelného v hnojivech nebo výroby metanolu), by vodík z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkový vodík a příslušné deriváty mohly sehrát důležitou úlohu. Zároveň by mohly přispět k dekarbonizaci letecké a námořní dopravy, a to prostřednictvím výroby syntetických paliv a dalších paliv odvozených z vodíku.

Od přijetí první vodíkové strategie EU v roce 2020 zavedla Unie komplexní politický a finanční rámec na podporu transformace v celém hodnotovém řetězci vodíku. Konkrétně pak v zájmu stimulace poptávky stanovila cíle v oblasti spotřeby vodíku z obnovitelných zdrojů pro dopravu a průmysl do roku 2030 podle směrnice o obnovitelných zdrojích energie, doplněné zvláštními mandáty na podporu zavádění nízkouhlíkových a obnovitelných paliv na bázi vodíku v lodní dopravě (Iniciativa pro námořní paliva FuelEU) a v letectví (Iniciativa pro letecká paliva ReFuelEU). Tato opatření byla podpořena zvláštním regulačním rámcem pro trhy s vodíkem a vodíkovou infrastrukturu, a to balíčkem opatření pro trhy s vodíkem a dekarbonizovaným plynem, jakož i vodíkovým mechanismem v rámci Evropské vodíkové banky, což má pomoci daný trh dále rozšířit. Vodíkové projekty rovněž využívaly finanční prostředky EU v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, Inovačního fondu, programu Horizont Evropa a Nástroje pro propojení Evropy, které doplňovaly vnitrostátní prostředky vyplácené podle pravidel EU pro státní podporu.

Navzdory zavedení rámcu se výroba a využívání vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového vodíku rozvíjí pomalu, přičemž existuje omezená provozní kapacita a seznam chystaných projektů, jež nepostačují k výrobě odhadovaných 3 až 4 milionů tun vodíku z obnovitelných zdrojů, jež jsou potřeba, aby byly dosaženy cíle spotřeby stanovené do roku 2030.

Pomalé zavádění vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového vodíku se vyznačuje následujícími rysy.

- **Přetrvávající vysoké náklady a rozdíly v konkurenceschopnosti:** Navzdory značné finanční podpoře EU a členských států zůstávají výrobní náklady výrazně vyšší než náklady na alternativy založené na fosilních palivech, což je způsobeno vysokými kapitálovými výdaji a cenami elektřiny. To je hlavní příčinou několika níže uvedených problémů i toho, že je stále více patrná potřeba podporovat celý hodnotový řetězec, od výroby a poptávky až po infrastrukturu, která je propojuje, a hledat cenově dostupnější zdroje, a to i mimo EU.
- **Omezená poptávka po vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkovém vodíku:** Odběratelé nejsou schopni nakupovat vodík za dostatečně vysokou cenu, aby pokryli všechny související náklady, a to ani po zohlednění podpory výroby.
- **Nejistota poptávky a problémy s nabídkou:** K nejistotě na straně poptávky přispívá pomalé provádění cílů spotřeby vodíku z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 v dopravě a průmyslu podle [směrnice o obnovitelných zdrojích energie](#) členskými státy, zejména v průmyslu. Chybějící dlouhodobé dohody o odběru (v délce 10–15 let) brání investicím a oslabují financovatelnost projektů, zatímco překážky v předcházejících stupních dodavatelského řetězce a závislost na kritických surovinách a součástech omezují zavádění na straně nabídky.
- **Omezený vliv veřejné podpory na realizaci investičních rozhodnutí:** Stávající unijní a vnitrostátní režimy podpory dosud dostatečně nesnížily výrobní náklady, aby odstranily rozdíly v nákladech a uvolnily rozsáhlé soukromé investice. V důsledku toho se realizoval pouze omezený počet konečných investičních rozhodnutí.
- **Nejistota ohledně vodíkové infrastruktury:** Nejistota na straně poptávky a problémy s financováním přispívají k opožděnému rozvoji plynovodní a skladovací infrastruktury, která by mohla výrazně zlepšit ekonomické důvody pro vodík z obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů a přispět k realizaci projektů zaměřených na dekarbonizaci průmyslu.
- **Omezení elektrizační soustavy:** Zavádění vodíku dále limitují omezení sítě, pomalá povolovací řízení, nedostatečná kapacita výroby energie z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkové výroby, konkurenční boj o smlouvy o nákupu elektřiny s jinými odvětvími konečné spotřeby a omezená integrace elektrolyzérů, které mohou fungovat flexibilně, do elektrizační soustavy.
- **Vývoj v rámci mezinárodního odvětví vodíku:** Zavádění vodíku v EU je pomalejší, než se očekávalo, ale mimo EU se zrychluje tempo investic na zelené louce, aby byla uspokojena poptávka EU po vodíku z nízkouhlíkových zdrojů, derivátech a nízkouhlíkových produktech, jako je přímo redukované železo a e-paliva. To by mohlo zvýšit konkurenční tlak a vyvolat obavy ohledně strategických závislostí a diverzifikace dodávek. EU podepsala několik partnerství a memorand o porozumění s nečlenskými zeměmi, nicméně mezinárodní složka Evropské vodíkové banky dosud nebyla uvedena do praxe.

V této souvislosti brání zavádění vodíku obavy z vysokých nákladů na vodík z obnovitelných zdrojů a dále dopady konkurenceschopnosti.
Základ pro opatření na úrovni EU (právní základ a kontrola subsidiarity)
Článek 194 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) stanoví základ pro činnost EU, jejímž cílem je „zajistit fungování trhu s energií“, „zajistit bezpečnost dodávek energie v Unii“ a „podporovat energetickou účinnost a úspory energie, jakož i rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie“ a „podporovat propojení energetických sítí“.
Právní základ
Článek 194 SFEU.
Praktická potřeba opatření na úrovni EU
K dosažení cílů EU v oblasti klimatické neutrality, konkurenceschopnosti a energetické bezpečnosti je zapotřebí urychlené a nákladově efektivní zvýšení podílu vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového vodíku. Vzhledem k tomu, že hodnotové řetězce, trhy a infrastruktura v oblasti vodíku nejsou omezeny územím jednotlivých států, je třeba přijmout koordinovaná opatření na úrovni EU. To je nezbytné k tomu, aby se vodík mohl vyrábět tam, kde je největší hojnost zdrojů čisté energie, aby bylo možné propojit výrobu s centry poptávky, kde může vodík přinášet největší hodnotu, a dále aby bylo možné vybudovat nezbytnou přeshraniční infrastrukturu a současně zabránit roztržitosti, neefektivitě a prodávám při zavádění. Opatření na úrovni EU je nezbytné k zajištění soudržného a cíleného zavádění vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového vodíku do takových oblastí využití, které nelze přímo elektrifikovat, a to podporou průmyslových investic, které vytvářejí poptávku po vodíku, a usnadněním rozvoje konkurenceschopných domácích výrobních kapacit. Zároveň musí EU prozkoumat možnosti, jak posílit mezinárodní spolupráci a prohloubit partnerství, aby bylo možné usnadnit dovoz vodíku a jeho derivátů, což by doplnilo zavádění domácích výrobních kapacit. Zároveň je třeba podporovat průmyslovou základnu a hodnotové řetězce EU. Takový přístup by pomohl sladit politické rámce se situací na trhu, zajistit jasnost a předvídatelnost pro investory a motivovat k vyvinutí koordinovaného úsilí v zájmu překonání klíčových překážek zavádění. Opatření EU ve formě obnovené vodíkové strategie přináší jasnou přidanou hodnotu tím, že vytváří společný strategický rámec, určuje hlavní překážky zavádění a stanoví možná řešení a priority konání, přičemž zároveň ponechává zemím EU dostatečný prostor pro vlastní operativní rozhodování.
B. Čeho má iniciativa dosáhnout a jakým způsobem
Vzhledem k tomu, že rozvoj výroby vodíku z obnovitelných zdrojů a poptávky po něm je nižší, než se očekávalo, je zastřešujícím cílem iniciativy stanovit obnovený přístup EU v oblasti vodíku, kterým by se zajistila lepší podpora konkurenceschopnosti průmyslu, posílila energetická bezpečnost a přispělo by se k dosažení cíle klimatické neutrality EU do roku 2050. Cílem této iniciativy je vytyčit pro oblast vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového vodíku jasnou a důvěryhodnou trajektorii do roku 2030 i na následující období. Vodíková strategie má podpořit rozvoj odolného a konkurenceschopného evropského hodnotového řetězce v oblasti vodíku a zároveň zachovat stávající investice do dekarbonizace a zajistit stabilitu a předvídatelnost pro investory. Tato iniciativa doplní regulační rámec o nelegislativní opatření. Vytyčí trajektorii pro zavádění vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového vodíku do roku 2040, a to na základě zajištění nákladově efektivnosti zavádění a přiměřenosti podpory a současné podpory inovací. K dosažení těchto cílů bude ve strategii navržen soubor podpůrných nelegislativních opatření, která se zaměřují na prioritní odvětví a oblasti využití, v nichž vodík přináší nejvyšší přidanou hodnotu, a dále na základní podmínky v celém hodnotovém řetězci. Strategie podpoří účinné provádění stávajícího regulačního rámce do roku 2030 a využívání vodíku v nadcházejícím desetiletí, který bude prosazovat nákladově konkurenceschopné a odolné dodávky vodíku vyrobeného na domácím trhu i dováženého vodíku. Pokud jde o energetický systém jako celek, zaměří se opatření na klíčové oblasti, včetně konkurenceschopnosti průmyslu, infrastruktury a obchodu, rozvoje dovedností a technologických kapacit, výzkumu a inovací (včetně nových zdrojů, jako je přírodní vodík), financování, úlohy dovozu a postavení EU na mezinárodních trzích s vodíkem.

Obecně má strategie zajistit lepší sladění politiky EU v oblasti vodíku s tržní realitou a globálním vývojem, mobilizovat investice tam, kde může vodík přinést největší hodnotu, a zároveň posílit odolnost a konkurenceschopnost evropského vodíkového ekosystému.
Pravděpodobné dopady
Očekává se, že dosažení cíle odolného a konkurenceschopného evropského hodnotového řetězce vodíku bude mít následující pozitivní dopady. - Zajistí se optimální a nákladově efektivní využívání vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového vodíku v odvětvích a oblastech využití, kde přímá elektrifikace není realistickou možností, aby EU mohla dosáhnout svého cíle v oblasti klimatu do roku 2040, a zároveň se posílí konkurenceschopnost průmyslu, odolnost a technologická kapacita EU. - Sníží se náklady v celém hodnotovém řetězci vodíku díky kombinovanému účinku inovací, účinné infrastruktury, přeshraničních dodavatelských řetězců, účinného fungování vnitřního trhu a přístupu k různým zdrojům dodávek. - Sníží se závislost na dovozu fosilních paliv, zvýší energetická bezpečnost a sníží vystavení se geopolitickým rizikům. - Vyjasní se úloha vodíku v energetickém systému, včetně ještě výraznějšího upřednostnění v klíčových odvětvích a oblastech využití. Tím by se investorům usnadnilo rozhodování, podpořila by se koordinace napříč hodnotovými řetězci a snížila nejistota, a to bez významné dodatečné administrativní zátěže. Očekává se, že dopady dané strategie budou v jednotlivých členských státech různé, a to v závislosti na jejich průmyslové struktuře, potenciálu obnovitelných zdrojů energie a infrastruktury, přičemž silnější pozitivní dopady se projeví v regionech s příznivými podmínkami pro výrobu a využívání vodíku.
Budoucí monitorování
Pro monitorování provádění iniciativy jsou důležité dva aspekty: – monitorování provádění různých opatření uvedených ve strategii, které budou provádět různé zúčastněné strany, zejména Evropská komise a členské státy EU, – monitorování vývoje různých klíčových ukazatelů, zejména podílu vodíku z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového vodíku, podílu vodíku vyrobeného na domácím trhu a dováženého vodíku a dalších ukazatelů konkurenceschopnosti.
C. Zlepšování právní úpravy
Posouzení dopadů
Tato iniciativa stanoví obecný politický přístup, aniž by se zavazovala k opatřením nad rámec těch, která jsou vyžadována k provádění stávajících právních předpisů. Proto se na podporu její přípravy neprovádí posouzení dopadů.
Konzultační strategie
Hlavní konzultační činnost bude spočívat ve speciální online výzvě k předložení faktických podkladů, na kterou mohou reagovat jednotlivci i organizace. Tato výzva k předložení faktických podkladů bude k dispozici na portálu Evropské komise „Podělte se o svůj názor“. Po ukončení konzultace bude zveřejněna souhrnná zpráva.
Proč se konzultace koná?
Cílem online výzvy k předložení faktických podkladů je získat důkazy i názor odborné veřejnosti na navrhovaný rozsah a obsah strategie.
Cílová skupina
Politika v oblasti vodíku má význam pro mnoho zúčastněných stran v EU. Této výzvy k předložení faktických podkladů se mohou zúčastnit jednotlivci i organizace. Největší zájem o tuto iniciativu budou mít pravděpodobně tyto zúčastněné strany: veřejná správa, též na regionální a místní úrovni; spotřebitelé vodíku a jeho derivátů pro průmyslové procesy, zemědělství, leteckou a námořní dopravu; výrobci vodíku; provozovatelé infrastruktury; poskytovatelé technologií; předkladatelé projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů; výrobci energie a průmyslová sdružení; energeticky náročná průmyslová odvětví;

finanční instituce a nevládní organizace; akademická obec; výzkumné a inovační organizace; spotřebitelské organizace a občané EU, kteří se o toto téma zajímají.